

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA UTAWALA, KATIBA NA SHERIA

TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA UTAWALA, KATIBA

NA SHERIA KUHUSU UTEKELEZAJI WA BAJETI YA OFISI YA RAIS

MIPANGO NA UWEKEZAJI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024

PAMOJA NA MAONI YA KAMATI KUHUSU

MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA OFISI

HIYO KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025

22 APRILI, 2024

YALIYOMO

SEHEMU YA KWANZA	1
1.0 UTANGULIZI	1
1.1. Maelezo ya Awali	1
1.2. Msingi wa Uchambuzi	2
1.3. Mawanda ya Uchambuzi.....	3
SEHEMU YA PILI	4
2.0 MATOKEO YA UCHAMBUZI NA TATHIMINI	4
2.1 Ufafanuzi wa Jumla	4
2.2 Uchambuzi wa Makusanyo ya Maduhuli	4
2.3 Uchambuzi wa Matumizi ya Bajeti	6
2.3.1 Fungu Na. 07 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	6
2.3.2 Fungu Na. 11- Ofisi Rais, Mipango na Uwekezaji	7
2.3.3 Fungu Na. 66 – Tume ya Mipango	7
2.4 Utekelezaji wa Mipango na Majukumu ya Ofisi ya Rais,	10
2.5 Tathmini ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo	13
2.6 Utekelezaji wa Maoni, Ushauri na Mapendekezo ya Kamati	14
SEHEMU YA TATU	16
3.0 UCHAMBUZI WA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025	16
3.1 Maduhuli.....	16
3.2 Matumizi ya Kawaida.....	17
3.3 Miradi ya Maendeleo	18
SEHEMU YA NNE	21
4.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI	21
4.1 Maoni ya Jumla.....	21
4.2 Fungu 07 - Ofisi ya Msajili wa Hazina.....	21
4.4.1 Fungu 66 – Tume ya Mipango	22
5.0 HITIMISHO	23

ORODHA YA MAJEDWALI

JEDWALI NA. 1: Makusanyo ya Maduhuli 2023/2024	5
JEDWALI NA. 2: Mchanganuo wa Matumizi ya Kawaida 2023/2024	9
JEDWALI NA. 3: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo 2023/2024.....	9
JEDWALI NA. 4: Miradi ya Maendeleo iliyotengewa Fedha 2023/2024	14
JEDWALI NA. 5: Maduhuli kwa Mwaka 2024/2025.....	16
JEDWALI NA. 6: Mchanganuo wa Matumizi ya Kawaida 2024/2025	17
JEDWALI NA. 7: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo 2024/2025.....	19

**TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA UTAWALA, KATIBA NA
SHERIA KUHUSU UTEKELEZAJI WA BAJETI YA OFISI YA RAIS, MIPANGO
NA UWEKEZAJI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024 PAMOJA NA
MAONI YA KAMATI KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA
MATUMIZI YA OFISI HIYO KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025**

SEHEMU YA KWANZA

1.0 UTANGULIZI

1.1. Maelezo ya Awali

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa **Kanuni ya 118 (9)** ya Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Februari, 2023, naomba kuwasilisha Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Utawala, Katiba na Sheria Kuhusu Utekelezaji wa Bajeti ya Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024 pamoja na maoni ya Kamati Kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2024/2025.

Mheshimiwa Spika, ili kukidhi masharti yaliokusudiwa na Kanuni ya 118 (9) ya Kanuni za Bunge, Taarifa hii imegawanyika katika sehemu zifuatazo: -

- a) Sehemu ya Kwanza inatoa maelezo ya jumla kuonesha msingi na muundo wa taarifa pamoja na namna Kamati ilivyofanya kazi;
- b) Sehemu ya Pili inahusu uchambuzi wa utekelezaji wa bajeti kwa kuangalia makusanyo ya maduhuli, mwenendo wa upatikanaji wa fedha za Bajeti, utekelezaji wa miradi ya maendeleo na uzingatiaji wa ushauri na maoni ya Kamati;
- c) Sehemu ya tatu inahusu uchambuzi wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2024/2025;
- d) Sehemu ya Nne inahusu majumuisho ya maoni na ushauri wa Kamati; na
- e) Sehemu ya tano ni Hitimisho.

1.2. Msingi wa Uchambuzi

Mheshimiwa Spika, Msingi wa Kamati kufanya uchambuzi wa Taarifa ya Utekelezaji wa Bajeti na Makadirio ya Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji na Uratibu ni kwa mujibu wa Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Februari, 2023. Kifungu cha 6(2)(b) kikisomwa pamoja na Kifungu cha 7(1)(a) cha Nyongeza ya Nane ya Kanuni za Kudumu za Bunge, zinatambua jukumu la Kamati hii kufanya uchambuzi huo. Aidha, Kanuni ya 118(4) ya Kanuni za Kudumu za Bunge imeweka masharti yanayotaka Taarifa

ya Utekelezaji na Makadirio ya Ofisi hii kuchambuliwa na Kamati kabla ya kujadiliwa Bungeni. Naomba kulitaarifu Bunge lako tukufu kuwa masharti hayo yamezingatiwa.

1.3. Mawanda ya Uchambuzi

Mheshimiwa Spika, Katika uchambuzi huo, Kamati ilipitia jumla ya mafungu matatu (3) ambayo ni: -

- a) **Fungu 7** – Ofisi ya Msajili wa Hazina;
- b) **Fungu 11** - Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji; na
- c) **Fungu 66** – Tume ya Mipango

SEHEMU YA PILI

2.0 MATOKEO YA UCHAMBUZI NA TATHIMINI

2.1 Ufafanuzi wa Jumla

Mheshimiwa Spika, matokeo ya uchambuzi wa Taarifa za Utekelezaji wa Bajeti na Makadirio ya Mapato na Matumizi yanaweka msingi wa ushauri wa Kamati kuhusu hoja hii ya Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji kwa sababu hiyo, ili kuwezesha ufuatiliaji mzuri wa wasilisho hili, naomba kubainisha mambo makuu matano yaliyochambuliwa kama ifuatavyo; -

- (a) Makusanyo ya maduhuli;
- (b) Mwenendo wa Upatikanaji wa fedha za Bajeti ya Matumizi ya kawaida na Bajeti ya Maendeleo;
- (c) Taarifa ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo chini ya Ofisi Rais, Mipango na Uwekezaji;
- (d) Uzingatiaji wa Maazimio ya Bunge; na
- (e) Ulinganisho wa Bajeti kwa mwaka wa fedha 2023/2024 na Makadirio ya Matumizi ya Serikali kwa mwaka wa fedha 2024/2025.

2.2 Uchambuzi wa Makusanyo ya Maduhuli

Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji ililenga kukusanya maduhuli ya **Sh.1,069,496,256,000.00** kupitia Fungu Na. 07 Ofisi ya Msajili wa Hazina.

Mheshimiwa Spika, uchambuzi wa mwenendo wa ukusanyaji wa maduhuli unaonesha kuwa Ofisi hii kupitia Fungu Na. 07 imekusanya chini ya lengo, hadi kufikia Februari, 2024 makusanyo ni **Sh. 395,965,599,220.07** sawa na **asilimia 37** tu.

Aidha, mchanganuo wa maduhuli kwa Fungu Na. 07 unaoneshwa katika **Jedwali Na. 1**.

JEDWALI NA. 1: Makusanyo ya Maduhuli 2023/2024

FUNGU	MAKADIRIO YA MAKUSANYO YA MADUHULI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024	MAKUSANYO YA MADUHULI HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMIA YA MAKUSANYO
Fungu 07 – Ofisi ya Msajili Wa Hazina	1,069,496,256,000	395,965,599,220.07	37
JUMLA KUU	1,069,496,256,000	395,965,599,220.07	37

Chanzo: *Randama za Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji na Uratibu na Usanifu wa Kamati*

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kwamba sababu ya ukusanyaji wa maduhuli kuonekana kuwa chini ya lengo ni kwa kuwa ukusanyaji wa maduhuli kwenye Fungu hili unatatokana na gawio na michango kutoka kwenye mashirika ya umma na kampuni ambazo Serikali ina hisa ambao kwa utaratibu uliopo gawio hutolewa ifikapo robo tatu na nne ya mwaka.

Mheshimiwa Spika, Ukusanyaji wa Maduhuli hadi kufikia Februari, 2024 unatokana na Kodi za Upangishaji, Michango ya asilimia 15 ya Mapato Ghafi, Gawio, Marejesho ya TTMS, Rejesho la Riba na Mikopo, Ziada na Malipo mengineyo na Ukusanyaji wa Madeni ya EX-NBC na Ubinafsishaji.

2.3 Uchambuzi wa Matumizi ya Bajeti

2.3.1 Fungu Na. 07 – Ofisi ya Msajili wa Hazina

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Fungu hili lilidhinishiwa jumla ya **Sh. 43,760,316,000.00**, kati ya fedha hizo **Sh. 42,820,316,000.00** sawa na **asilimia 98** ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 5,229,041,000.00** ni Mishahara (PE) na **Sh. 37,591,275,000.00** ni kwa ajili ya Matumizi mengineyo (OC). Aidha, **Sh. 940,000,000.00** sawa na **asilimia 2** ilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea jumla ya **Sh. 17,758,356,737.83** sawa na asilimia **40.58** ambapo **sh. 16,818,356,737.83** ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida sawa na **asilimia 39.27** ambapo kati ya fedha hizo **Sh. 3,650,980,692.04** ni kwa ajili ya Mishahara (PE), **Sh. 13,167,376,045.79** ni kwa ajili ya matumizi Mengineyo(OC), na **Sh. 940,000,000.00** sawa na **asilimia 100** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya Maendeleo.

2.3.2 Fungu Na. 11- Ofisi Rais, Mipango na Uwekezaji

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Fungu hili lilidhinishiwa jumla ya **Sh. 40,186,656,000.00**, kati ya fedha hizo **Sh. 16,360,334,000.00** sawa na **asilimia 41** ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 4,501,598,000.00** ni Mishahara (PE) na **Sh. 11,858,736,000.00** ni kwa ajili ya Matumizi mengineyo (OC). Aidha, **Sh. 23,826,324,000.00** sawa na **asilimia 59** ilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea jumla ya **Sh. 25,161,500,849.02** sawa na asilimia **62.61** ambapo **sh. 8,541,025,425** sawa na **asilimia 52.2** ni kwa ajili ya matumizi ya kawaida, kati ya fedha hizo **Sh. 3,543,078,425.67** ni kwa ajili ya Mishahara (PE), **Sh.4,997,947,000.00** ni kwa ajili ya matumizi Mengineyo(OC), na **Sh. 16,620,475,423.35** sawa na **asilimia 69.75** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya Maendeleo.

2.3.3 Fungu Na. 66 – Tume ya Mipango

Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Fungu hili lilidhinishiwa jumla ya **Sh. 42,247,957,000.00**, kati ya fedha hizo **Sh. 36,325,202,000.00** sawa na **asilimia 86** ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida ambapo **Sh. 5,880,000,000.00** ni Mishahara (PE) na **Sh. 30,445,202,000.00** ni kwa ajili ya Matumizi mengineyo

(OC). Aidha, **Sh. 5,922,755,000.00** sawa na **asilimia 14** ilitengwa kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2024 Fungu hili lilipokea jumla ya **Sh. 14,743,385,029.16** sawa na asilimia **35** kati ya fedha hizo **sh. 14,549,050,029.16** sawa na **asilimia 40.05** kwa ajili ya matumizi ya Kawaida ambapo kati ya fedha hizo **Sh. 485,463,618.00** ni kwa ajili ya Mishahara (PE), **Sh.14,063,586,411.16** ni kwa ajili ya matumizi Mengineyo(OC), na **Sh. 199,335,000.00** sawa na **asilimia 3.36** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya Maendeleo.

Mheshimiwa Spika, uchambuzi wa upatikanaji wa fedha hizo unaonesha kwamba:

- (a) Kwa ujumla, Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji iliidhinishiwa jumla ya **Sh. 126,194,929,000.00** kwa mwaka wa fedha 2023/2024, hadi kufikia Februari, 2024 Ofisi hii iliokea Jumla ya **Sh. 57,663,242,616.01** sawa na **asilimia 46** ya bajeti iliyo idhinishiwa na Bunge.
- (b) Hakuna taasisi yoyote chini ya Ofisi hii iliyofanikiwa kupata kiasi cha fedha ambacho kinaendana na uwiano wa upatikanaji wa fedha kwa **asilimia 66.6** hadi kufikia Februari, 2024.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaishauri Serikali kuhakikisha fedha zilizoidhinishwa na Bunge kwa Ofisi hii zinapatikana kabla ya kumalizika kwa mwaka wa fedha 2023/2024.

Mheshimiwa Spika, Mchanganuo wa fedha hizo kwa Mafungu yaliyo chini ya Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji ni kama inavyoonekana katika **Jedwali Na. 2** na **Jedwali Na. 3**.

JEDWALI NA. 2: Mchanganuo wa Matumizi ya Kawaida 2023/2024

FUNGU	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	FEDHA YA MATUMIZI YA KAWAIDA ILIYOPOKELEWA HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMIA YA MAPOKEZI
Fungu 7 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	42,820,316,000.00	16,818,356,737.83	39.27
Fungu 11 – Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji	16,360,334,000.00	8,541,025,425.00	52.2
Fungu 66 – Tume ya Mipango	36,325,202,000.00	14,549,050,029.16	40.05
JUMLA KUU	95,505,852,000.00	39,908,432,191.99	41

Chanzo: Randama za Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji na Uratibu na Usanifu wa Kamati

JEDWALI NA. 3: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo 2023/2024

FUNGU	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOPOKELEWA HADI KUFIKIA FEBRUARI, 2024	ASILIMIA YA MAPOKEZI
Fungu 7 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	940,000,000.00	940,000,000.00	100
Fungu 11 – Ofisi Rais Mipango na Uwekezaji	23,826,324,000.00	16,620,475,423.35	69.75
Fungu 66 – Tume ya Mipango	5,922,755,000	199,335,000.00	3.36
JUMLA KUU	30,689,079,000.00	17,759,810,423.35	58

Chanzo: Randama za Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji na Uratibu na Usanifu wa Kamati

Mheshimiwa Spika, Kwa ujumla, mwenendo wa upatikanaji wa fedha za maendeleo katika Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji ni wa kuridhisha, isipokuwa katika miradi wa ifuatayo;

a) **Fungu Na. 11- Ofisi Rais, Mipango na Uwekezaji**

Mradi Na. 6260: Institutional Support ambao ulitengewa kiasi cha **sh. 6,710,090,000.00** ambapo hadi kufikia Februari, 2024 mradi huu haukupokea fedha yoyote kwa ajili ya utekelezaji wake; na

b) **Fungu Na. 66 – Tume ya Mipango**

Mradi Na. 2229: Enhancement of Institutional Capacity and Research ambao ulitengewa **Sh. 523,420,000.00** na **Mradi Na. 6389: Uendelezaji wa Miundombinu ya Ofisi** ambao ulitengewa **Sh. 5,200,000,000.00**, hadi kufika Kufikia Februari 2024 Miradi hiyo haikupokea fedha yoyote kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi hiyo.

2.4 **Utekelezaji wa Mipango na Majukumu ya Ofisi ya Rais,**

Mheshimiwa Spika, bajeti iliyoidhinishwa kwa mwaka wa fedha 2023/2024 ililenga kufanikisha utekelezaji wa mipango na majukumu ya Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji na taasisi zilizopo chini ya Ofisi hiyo. Ili kuliwezesha Bunge kujiridhisha na mwenendo wa Matumizi unaoakisi madhumuni ya kuidhinishwa kwa bajeti hiyo, Kamati ilichambua utekelezaji wa mipango na majukumu ya Wizara hii.

Mheshimiwa Spika, Uchambuzi huo umebaini mambo yafuatayo:

2.4.1 Fungu Na. 07 – Ofisi ya Msajili wa Hazina

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari, 2024 Bajeti iliyoidhinishwa na Bunge kwa Fungu hili pamoja na mambo mengine imewezesha utekelezaji wa mambo yafuatayo:

- (a) Ofisi hii imefanikisha Uunganishaji, Utenganishaji au Ufutaji wa Taasisi kwa lengo la kuongeza tija ikiwa ni pamoja na kuhakikisha kuwa zinatoa mchango stahiki katika Pato la Taifa na kuchangia Bajeti ya Nchi. Kama ifuatavyo: -Kuunganishwa kwa: -
- i) Kituo cha Uwekezaji Tanzania (TIC) na Mamlaka ya Uzalishaji kwa Mauzo ya Nje (EPZA);
 - ii) Bodi ya Chai Tanzania na Wakala ya Maendeleo ya Wakulima Wadogo wa Chai – TSHTDA;
 - iii) Mamlaka ya Udhhibiti wa Nafaka na Mazao Mchanganyiko (COPRA) na Bodi ya Pareto Tanzania;
 - iv) TARI na Taasisi ya Utafiti wa Chai Tanzania (Tea Research Institute of Tanzania -TRIT), Taasisi ya Utafiti wa Tumbaku Tanzania (Tobacco Research Institute of Tanzania – TORITA) na Taasisi ya Utafiti wa Kahawa Tanzania (TaCRI);

- v) Shirika la Kuhudumia Viwanda Vidogo (SIDO), Kituo cha Zana za Kilimo na Teknolojia Vijijini (CAMARTEC) na Taasisi ya Uhandisi na Usanifu Mitambo Tanzania (TEMDO);
- vi) Bodi ya Nyama (TMB) na Bodi ya Maziwa (TDB);
na
- vii) Mamlaka ya Vitambulisho ya Taifa (National Identification Authority – NIDA) na Wakala ya Usajili, Ufilisi na Udhadini (Registration, Insolvency and Trusteeship Agency - RITA).

Aidha, Serikali imefuta Taasisi ya Lishe na Chakula (TFNC), Shirika la Elimu Kibaha (KEC) pamoja na Bodi ya Pareto Tanzania (TPB); na

- (b) Ofisi hii imekamilisha na kuingia Mikataba kwa masharti mapya na wamiliki wawili kwa lengo la kuendeleza viwanda vya CDA Integrated and Concrete Industries Ltd na Sikh Sawmill Ltd. Aidha, majadiliano na wamiliki wa awali wa viwanda viwili (2) vilivyobaki yanaendelea. Vilevile, mchakato wa kutafuta mwekezaji wa kiwanda cha Kilimanjaro Paddy Hauling Company Limited unaendelea.

2.4.2 Fungu Na. 11- Ofisi Rais, Mipango na Uwekezaji

Mheshimiwa Spika, Hadi kufikia Februari, 2024 Bajeti iliyoidhinishwa na Bunge kwa Fungu hili pamoja na

mambo mengine imewezesha utekelezaji wa mambo yafuatayo:

- (a) Kuratibu zoezi la maandalizi ya Dira ya Taifa ya Maendeleo 2050 kwa kufanya yafuatayo: Uzinduzi wa zoezi la ukusanyaji wa maoni kitaifa ambapo hadi Februari 2024 jumla ya maoni 601,349 yamepokelewa; na kufanyika kwa vikao vya majadiliano na makundi mbalimbali ikiwemo Baraza la Maaskofu Tanzania (TEC), Baraza Kuu la Waislamu Tanzania (BAKWATA) na Baraza la Sunna Tanzania (BASUTA); na
- (b) Kukamilika kwa Mapendekezo ya Serikali ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2024/25 ambao utachochea mageuzi ya mfumo wa uchumi na kukuza ustawi wa maendeleo ya watu.

Mheshimiwa Spika, naomba kulijulisha Bunge lako tukufu kuwa kwa kiasi kikubwa utekelezaji wa bajeti umezingatia mipango na majukumu yaliyoombewa fedha.

2.5 Tathmini ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo

Mheshimiwa Spika, Kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024 Wizara na taasisi zilizo chini ya ofisi hii ziliidhinishiwa jumla ya **Sh 30,689,079,000.00** kwa Miradi ya Maendeleo. Mchanganuo wa fedha hizo unaonekana katika **Jedwali Na. 4**

**JEDWALI NA. 4: Miradi ya Maendeleo iliyotengewa Fedha
2023/2024**

FUNGU	NAMBA NA JINA LA MRADI	FEDHA YA MAENDELEO ILIYOTENGWA KWA MWAKA 2023/2024
Fungu 7 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	NA. 6251 PFMRP	940,000,000.00
Fungu 11 – Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji	NA. 4920 Tanzania Min Tiger Plan 2020	1,896,549,000.00
	NA. 4933 Export Processing zone Development.	2,000,000,000.00
	NA. 6260 Institutional Support	
	NA. 4901 Implementation of BEST Programme	6,710,090,000.00
		13,727,640,327.35
Fungu 66 – Tume ya Mipango	NA. 2229 Enhancement of Institutional Capacity	523,420,000.00
	NA. 6389 Uendelezaji wa Miundombinu ya Ofisi	
	NA. 6526 Mradi wa Poupulation Planning	5,200,000,000.00
		199,335,000.00
JUMLA KUU		29,300,485,327.35

***Chanzo:** Randama za Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji na Usanifu wa Kamati*

Mheshimiwa Spika Kamati inaipongeza Serikali ya awamu sita kwa kuenelea kufungua milango na fursa za uwekezaji kwa wawekezaji wa ndani na nje ya nchi.

2.6 Utekelezaji wa Maoni, Ushauri na Mapendekezo ya Kamati

Mheshimiwa Spika, wakati wa uchambuzi wa Bajeti ya Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024, Kamati ilitoa maoni, ushauri na mapendekezo mbalimbali ili kuboresha utekelezaji wa Bajeti ya Ofisi hiyo. Naomba kulitaarifu

Bunge lako tukufu kwamba kwa sehemu kubwa Serikali imezingatia maoni na ushauri wa Kamati.

SEHEMU YA TATU

3.0 UCHAMBUZI WA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025

3.1 Maduhuli

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji inaomba kuidhinishiwa kukusanya jumla ya **Sh. 1,168,543,413,000.00** ikilinganishwa na **Sh. 1,069,496,256,000.00** katika Mwaka wa Fedha 2023/2024 kama ambavyo imeainishwa katika **Jedwali Na. 5**. Hii ni na sawa na ongezeko la **asilimia 9.26** ukilinganisha na makadirio ya makusanyo ya maduhuli kwa mwaka unaoisha.

JEDWALI NA. 5: Maduhuli kwa Mwaka 2024/2025

FUNGU	MAKADIRIO YA MAKUSANYO YA MADUHULI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024	MAKADIRIO YA MAKUSANYO YA MADUHULI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025
Fungu 7 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	1,069,496,256,000.00	1,168,543,413,000.00
JUMLA KUU	1,069,496,256,000.00	1,168,543,413,000.00

Chanzo: *Randama za Ofisi ya Waziri Mkuu na Usanifu wa Kamati*

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kwamba ongezeko hilo la makusanyo ya Maduhuli kwa mwaka wa fedha 2024/2025 litatokana na ongezeko la Mashiriika ya Umma yatakayo changia Michango ya asilimia 15 ya Mapato ghafi na ongezeko la gawio kutokana na hisa

zilizowekezwa na Serikali kwenye Mashirika ya Umma na Kampuni ambazo Serikali ina hisa.

3.2 Matumizi ya Kawaida

Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji pamoja na taasisi zilizo chini yake inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Sh. 100,246,191,000.00** Ikiwa ni Fedha za Matumizi ya Kawaida, kati ya fedha hizo **Sh. 17,885,398,000.00** ni mishahara, na **Sh. 82,360,793,000.00** ni matumizi mengineyo, kama ambavyo imechanganuliwa katika **Jedwali Na. 6**

JEDWALI NA. 6: Mchanganuo wa Matumizi ya Kawaida 2024/2025

FUNGU	MISHAHARA	MATUMIZI MENGINEYO	JUMLA YA MATUMIZI YA KAWAIDA
Fungu 07 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	7,305,056,000.00	36,482,353,000.00	43,787,409,000.00
Fungu 11 – Ofisi Rais Mipango na Uwekezaji	6,774,092,000.00	11,878,440,000.00	18,652,532,000.00
Fungu 66 – Tume ya Mipango	3,806,250,000.00	34,000,000,000.00	37,806,250,000.00
JUMLA KUU	17,885,398,000	82,360,793,000	100,246,191,000

Chanzo: *Randama za Ofisi ya Waziri Mkuu Sera, Bunge na Uratibu na Usanifu wa Kamati*

Mheshimiwa Spika, Bajeti ya Matumizi ya Kawaida katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 imeongezeka kwa kiasi cha **Sh. 4,740,339,000.00** sawa na **asilimia 5** ukilinganisha na

Mwaka wa Fedha unaoisha ambapo bajeti ya Matumizi ya kawaida ndani ya ukomo bajeti ilikuwa **Sh. 95,505,852,000.00.**

Kamati imebaini kwamba, moja kati ya sababu ya ongezeko hili ni maoni ya Kamati kwamba Serikali ipange bajeti kulingana na mahitaji halisi. Aidha, ongezeko hilo linaakisi mahitaji ya kifedha kulingana na sababu mbalimbali za kiuchumi ikiwemo kupanda kwa bei ya bidhaa na huduma.

Mheshimiwa Spika, Hata hivyo, Kamati inaishauri Serikali kuhakikisha kwamba fedha zinazombwa zinatumika vizuri. Na ili kuhakikisha hili linatekelezwa ipasavyo, Kamati inaishauri Serikali kuhakikisha kwamba inawasilisha mbele ya kamati taarifa mbalimbali za utekelezaji wa bajeti kwa mujibu wa Sheria.

3.3 Miradi ya Maendeleo

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Sh. 21,083,008,000/=** kwa ajili ya Utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo. Kati ya fedha hizo, **Sh. 15,589,062,000** ni fedha za ndani, na **Sh. 5,493,946,000** ni fedha za nje.

Mheshimiwa Spika, bajeti ya maendeleo katika Mwaka wa Fedha 2024/2025 imepungua kwa **Sh. 9,606,071,000.00** sawa na **asilimia 31.3** ukilinganisha na bajeti ya Mwaka wa Fedha unaoisha, sababu ya kupungua kwa bajeti kumechangiwa na ukomo wa bajeti ya Serikali. Kama ambavyo imechanganuliwa katika **Jedwali Na. 7.**

**JEDWALI NA. 7: Mchanganuo wa Bajeti ya Maendeleo
2024/2025**

FUNGU	NAMBA NA JINA LA MRADI	BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025	
		FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE
Fungu 07 – Ofisi ya Msajili wa Hazina	NA. 6251 Programu ya maboresho ya Usimamizi wa Fedha za Umma	617,818,000.00	671,840,000.00
Fungu 11 – Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji	NA. 4429 6260 Institutional Support	4,410,226,000	1,000,000,000
	NA 4933 Export Processing Zone Development	1,314,506,000	
	NA 4920 Tanzania Mini Tiger Plan 2020	1,246,512,000	
	NA 4901 Implementation of BEST Programme		3,406,726,000
Fungu 66 – Tume ya Mipango	NA. 2229 Enhancement of Institutional Capacity and Research	8,000,000,000	0
	NA 6251 PFM RP VI		415,380,000
Jumla Ndogo		15,589,062,000	5,493,946,000
JUMLA KUU		21,083,008,000	

Chanzo: Randama za Ofisi ya Waziri Mkuu Sera, Bunge na Uratibu na Usanifu wa Kamati

Mheshimiwa Spika, Kamati inapongeza jitihada za Serikali kuendelea kupanga bajeti ili kutekeleza miradi mingi zaidi kwa kutumia fedha za ndani.

SEHEMU YA NNE

4.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI

4.1 Maoni ya Jumla

Mheshimiwa Spika, kwa kuzingatia majadiliano ya kina kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji kwa Mwaka wa Fedha 2024/2025 Kamati inatoa maoni, ushauri na mapendekezo ya jumla kwa mafungu yote kuwa Serikali ijiwekee malengo ya ukusanyaji maduhuli ambayo yanaakisi uwezo wa ukusanyaji, na hali halisi ya vyanzo vya mapato.

4.2 Fungu 07 - Ofisi ya Msajili wa Hazina

- i. Serikali kupitia Ofisi ya Msajili wa Hazina ihakikishe kwamba inaongeza Uwekezaji katika masoko ya Hisa na Taasisi Binafsi zenye tija na manufaa kwa Taifa;
- ii. Serikali kupitia Ofisi ya Msajili wa Hazina ihakikishe kwamba inaweka makadirio ya makusanyo ya maduhuli yanayoakisi uwezo wa ukusanyaji na hali halisi ya vyanzo vyake;
- iii. Serikali iongeze mitaji kwenye taasisi na Mashirika ya Umma, ili kuleta tija na kuongeza faida.

4.3 Fungu 011 - Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji

- i) Serikali ihakikishe inaboresha mazingira ya uwekezaji na biashara nchini, kwa kutoa huduma kwa wafanyabiashara na wawekezaji kwenye eneo maalum katika kila Mkoa;
- ii) Serikali ihakikishe inatenga hifadhi ya ardhi kwa ajili ya uwekezaji pamoja na kutenga maeneo kwa ajili ya uwekezaji mahususi;
- iii) Serikali iendeele kutoa elimu ya Uwekezaji na fursa za Uwekezaji kwa wadau mbalimbali hususani Vijana ili kuongeza uwekezaji na biashara ndani na nje ya nchi.

4.4 Ushauri Mahususi Fungu kwa Fungu

4.4.1 Fungu 66 – Tume ya Mipango

- i) Serikali ihakikishe kwamba, Dira ya Mpango wa maendeleo 2050 iendane na Maendeleo ya Nchi na Maendeleo ya watu sambamba na kufanya mabadiliko ya mifumo ya Kiutawala hususani mifumo ya Serikali za mitaa; na
- ii) Serikali ihimise matumizi ya Mfumo wa Kitaifa wa Usimamizi wa Miradi ya Maendeleo NPMIS kwa watekelezaji wa miradi ya maendeleo.

5.0 HITIMISHO

Mheshimiwa Spika, napenda kukushukuru wewe binafsi, Naibu Spika na Wenyeviti wote wa Bunge kwa Uongozi wenu na kutupatia nafasi ya kuwasilisha taarifa hii. Napenda kuwashukuru Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Utawala, Katiba na Sheria ambao maoni, ushauri na ushirikiano wao umewezesha Kamati kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi wa hali ya juu na hatimaye kukamilika kwa taarifa hii. Naomba majina yao yaingizwe kwenye taarifa rasmi za Bunge kama yalivyowasilishwa.

1. Mhe. Dkt. Joseph Kizito Mhagama, Mb. – **Mwenyekiti**
2. Mhe. Florent Laurent Kyombo, Mb. – **M/Mwenyekiti**
3. Mhe. Abdullah Ali Mwinyi, Mb.
4. Mhe. Rashid Abdallah Shangazi, Mb.
5. Mhe. Wanu Hafidh Ameir, Mb.
6. Mhe. Edward Olelekaita Kisau, Mb.
7. Mhe. Boniphace Nyangindu Butondo, Mb.
8. Mhe. Dkt. Alice Karungi Kaijage, Mb.
9. Mhe. Khadija Shaaban Taya, Mb.
10. Mhe. Jonas Van Zeeland, Mb.
11. Mhe. Selemani Jumanne Zedi, Mb.
12. Mhe. Seif Khamis Said Gulamali, Mb.
13. Mhe. Salum Mohammed Shaafi, Mb.
14. Mhe. Yahya Omary Massare, Mb.
15. Mhe. Agnesta Lambert Kaiza, Mb.
16. Mhe. Abeid Ighondo Ramadhani, Mb.

17. Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki, Mb.
18. Mhe. Hussein Nassor Amar, Mb.
19. Mhe. Ahmed Juma Ngwali, Mb.
20. Mhe. Omar Issa Kombo, Mb.
21. Mhe. Aziza Seylum Ally, Mb.

Mheshimiwa Spika, kwa niaba ya Wajumbe wa Kamati naomba nichukue fursa hii kumpongeza na kumshukuru, **Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania** ambae pia ni Mwenyekiti wa Tume ya Mipango, Mhe. Prof. Kitila Alexander Mkumbo, (Mb) –Waziri Nchi, Ofisi ya Rais Mipango na Uwekezaji kwa ushirikiano ambao wameendelela kutoa kwa Kamati kwa wakati wote.

Mheshimiwa Spika, naomba pia niwashukuru watendaji wote wa Ofisi hiyo pamoja na taasisi zake kwa ushirikiano walioupatia Kamati wakiongozwa na Katibu Mkuu wa Ofisi hiyo Dkt. Tausi Mbagha Kida, Ndg. Laurence Mafuru – Katibu Mtendaji wa Tume ya Mipango na Ndg. Nehemiah Kyando Mchechu - Msajili wa Hazina.

Mheshimiwa Spika, mwisho lakini sio kwa umuhimu, napenda kumshukuru Katibu wa Bunge Ndg. Nenelewa Mwihambi, ndc kwa kuratibu vema shughuli za Kamati na Bunge kwa mujibu wa Katiba ya Nchi. Aidha, kiupekee nawashukuru Sekretarieti ya Kamati kwa kuratibu shughuli za Kamati na kufanikisha kukamilika kwa taarifa hii.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, sasa naliomba Bunge lako tukufu likubali kujadili na kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Rais, Mipango na Uwekezaji kwa Mwaka wa Fedha 2024/2025 kama yalivyowasilishwa na mtoa hoja.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha na ninaunga mkono hoja.

Dkt. Joseph Kizito Mhagama, Mb

**MWENYEKITI
KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE
YA UTAWALA, KATIBA NA SHERIA**

22 Aprili, 2024